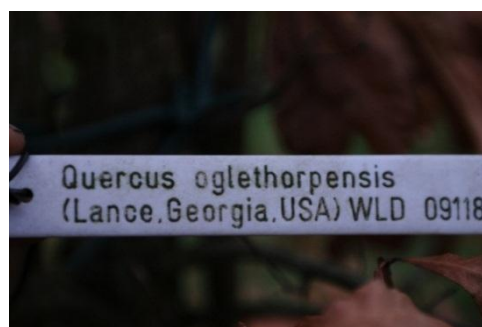

Handleiding voor het etiketteren van collectieplanten

In een degelijke plantencollectie zijn alle bomen en struiken voorzien van een duidelijk leesbaar en duurzaam etiket waarop een aantal relevante zaken vermeld staan.

Het etiket mag niet te licht (windbestendig) maar ook niet te zwaar zijn (doorbuigende takken) en moet bestand zijn tegen weer en wind. Wij gebruiken soepele plastieken bindlabels van maximum 12 cm lang (afhankelijk van de lengte van de naam) en 2 cm breed. We bestellen het labelmateriaal op rollen van 100 m. De precieze samenstelling is ons niet bekend en wordt ook niet prijsgegeven door de firma die de rollen thermoplastische kunststof maakt.

Op dit ID-etiket vermelden we de wetenschappelijke naam, de herkomst in de vorm van een afkorting (WLD staat voor 'wilde herkomst', HIL voor de kwekerij 'Hillier', PDS voor planten die hier opgekweekt werden of SPO voor spontane zaailingen enz. - zie [lijst van codes voor herkomst](#) uit onze catalogus) en het uniek accessienummer van de plant in onze databank. Dit accessienummer begint met het jaartal waarin de plant in de collectie werd uitgeplant en geeft zo ook een indicatie van de leeftijd van de plant. Bij planten van wilde herkomst wordt nog extra informatie toegevoegd over de locatie waar het zaad of de zaailing verzameld werd.

Het etiket moet ook goed leesbaar zijn. Het graveren van de informatie werkt voor ons het best. De tekst verweert niet na verloop van tijd in tegenstelling tot labels met opdruk. Het voordeel van gegraveerde labels is dat ze duidelijker leesbaar zijn naarmate ze vuiler worden.

Omdat we heel wat etiketten nodig hebben en we de collectie ook actueel willen houden, graveren we ze zelf. Hiervoor gebruiken we een computergestuurde graveermachine waarbij de etiketten één voor één gegraveerd worden en manueel op de machine gelegd worden en op maat worden gesneden.

De etiketten worden met een binddraad in de plant gehangen. Voor deze binddraad gebruiken we koperdraad van 0.05 mm² of dikker met zwarte (of oranje) kunststof bescherming. De draad moet soepel zijn om hem gemakkelijk te kunnen knopen. We kopen de draad op rollen van 100 meter (verkrijgbaar in de betere doe-het-zelfzaak of elektricitewinkel) en knippen de draad in stukken van 50 cm. Deze draden worden met een elastiekje in een bussel bijgebonden zodat we ze makkelijk mee op terrein kunnen nemen.

Wanneer het etiket in de plant wordt gehangen is het belangrijk dat er voldoende ruimte gelaten wordt voor de groei van de plant. Daarom gebruiken we draden van 50 cm. Om de etiketten later eenvoudig terug te vinden hangen we ze aan een tak tegen de stam of in het hart van de struik maar ook niet te laag want dan verdwijnen ze snel onder de mulchlaag. Hiervoor zoeken we een levende en stevige tak zodat het label een tijdje veilig hangt en niet zo snel verloren geraakt.

We letten er ook op dat we het etiket niet in een v-vertakking (plakoksel) hangen omdat de draden dan sneller gekneld geraken en in gaan groeien wat schadelijk is voor de plant. Een driejaarlijkse inventaris is noodzakelijk. Zeker bij jonge planten waar het etiket in het begin nog rond de hoofdstam hangt moet gecontroleerd worden dat de sapstroom niet wordt afgesnoerd door het ingroeien van de binder.

Het etiket wordt losjes aan de tak geknoopt met de enkelvoudige knoop naar beneden zodat die nooit kan ingroeien. De draad wordt niet al te sterk aangetrokken want de knoop moet later makkelijk terug losgemaakt kunnen worden als het label moet worden vervangen of verhangen worden. Bij *Hydrangea* en *Rosa* gebruiken we oranje draad omdat die harder opvalt en zo eenvoudiger terug te vinden is tussen de bladeren en stekelige takken.

Bij bomen zoeken we een lage tak en hangen het etiket aan de takbasis. Als er geen lage takken zijn gebruiken we kleine verzinkte oogschroeven ($\varnothing = 3 \text{ mm}$, $L = 16 \text{ mm}$) die we in de stam schroeven waarbij we het oogje verticaal plaatsen: dit geeft minder hinder aan de boom als hij de oogvijs moet overgroeien.

De etiketten in de planten worden regelmatig gecheckt. Hangt het er nog? Zijn de binders en de labels nog intact? Worden takken niet afgesnoerd? Is het etiket nog bereikbaar? Klopt de naam nog wel? Er kruipt dus heel wat tijd in een goede etikettering van de planten maar het loont de moeite. Niets zo prettig als een collectie met planten die een correct en duidelijk leesbaar etiket hebben. Zonder etiket verliest de plant meteen zijn collectiewaarde.

De ID-etiketten zijn in hoofdzaak voor intern gebruik. Voor de bezoekers plaatsen we een naamplaatje aan de voet van de plant. Deze grotere naametiketten (12 x 7,5 cm) staan op een staander en vermelden behalve de wetenschappelijke naam ook de familie waartoe de plant behoort, het natuurlijk herkomstgebied en 'Wild Origin' als de plant van uit het wild is (opgekweekt uit verzameld zaad).

Voor onze vaste planten, bol- en knolgewassen gebruiken we enkel een voetlabel met een nummer op omdat er vaker iets veranderd in de plantenborders en omdat het ook geen zicht zou zijn als het er vol met grote etiketten staat. De lijst met de nummers is beschikbaar aan de infobalie.